

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

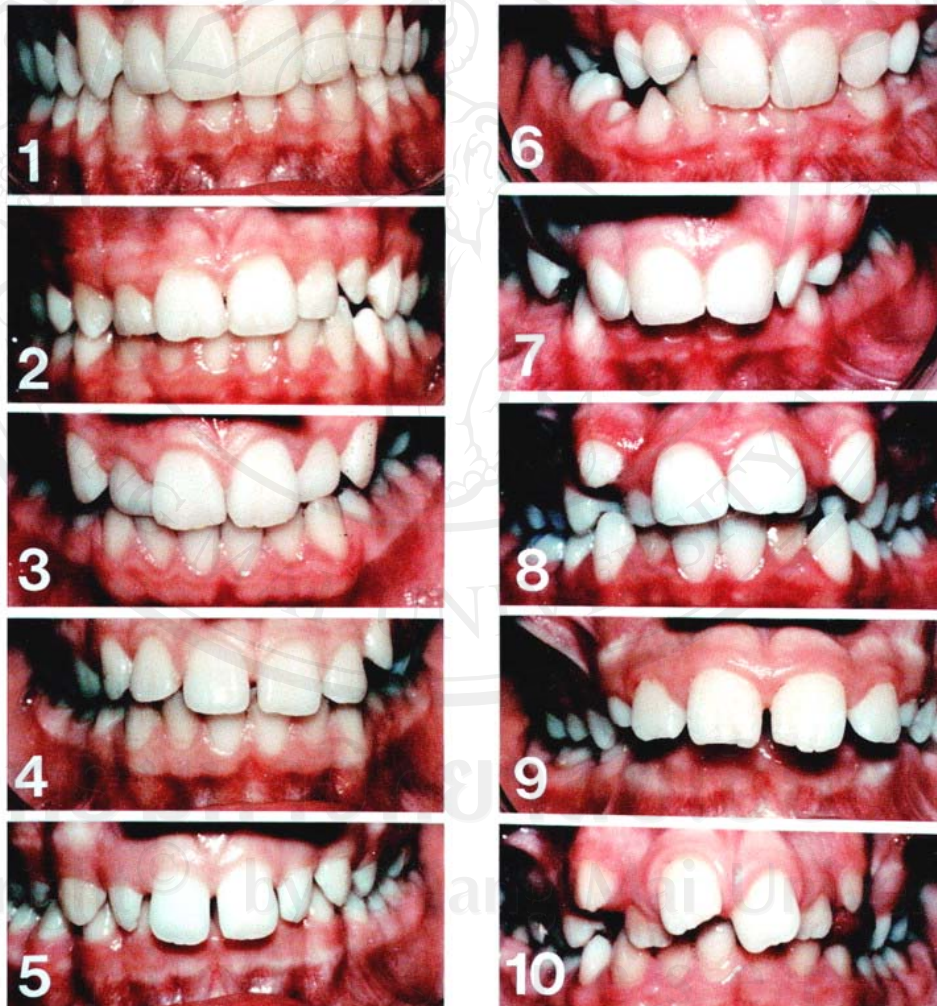

ภาคผนวก ข

รูปภาพสำหรับการประเมิน aesthetic component (AC)

ตามดัชนี Index of Orthodontic Treatment Need (IOTN)

ลิขสิทธิ์
Copyright by
All rights reserved

ภาคผนวก ก

ดัชนีประเมินผลกระทบของช่องปากต่อชีวิตประจำวัน - สำหรับเด็ก (Child-OIDP)

ID

ชื่อ ..... ชั้น ..... โรงเรียน ..... อายุ ..... ปี

เพศ ชาย หญิง

ขั้นตอนที่ 1 : ค้นหาปัญหาช่องปาก ตามความรู้สึกของเด็กใน 3 เดือน ที่ผ่านมา
(เดือนพฤศจิกายน,เดือนธันวาคม, และเดือนมกราคม) นักเรียนมีปัญหาใดของปาก-ฟัน เกิดขึ้นบ้าง
กาเครื่องหมาย (รวมทั้งที่เคยเป็นในช่วง 3 เดือนแต่หายแล้วและที่รู้สึกว่าเป็นอยู่

- ปวดฟัน
- เสียวฟัน
- ฟันผุ, ฟันเป็นรู
- ฟันน้ำนมโยก, หัก, หลุด
- ฟันหลอ (ฟันน้ำนมหลุด แต่ฟันแท้ยังไม่ขึ้น)
- ฟันแท้หัก, บิ่น
- สีฟันผิดปกติ (เช่น น ฟันเหลือง หรือ ดำผิดปกติ)
- ฟันซี่เล็ก หรือใหญ่เกินไป
- ฟันเรียงไม่ดี (เช่น ฟันเก, ซ้อน, ห่าง, ยื่น, เหยิน, หุบ)
- เลือดออกจากเหงือก (เช่น ตอนแปรงฟัน)
- เหงือกอักเสบ, บวม
- หินปูน
- แผลร้อนใน, แผลในปาก
- กลิ่นปาก

- ความผิดปกติของปาก-หน้า (เช่น ปากแห้ง, เพดานโหว่)
- ฟันกรามแทงซี่ในขึ้น
- ฟันนแท้หลอ (เช่น ถูกลอนไป)
- อื่นๆ (ระบุ).....

ขั้นตอนที่ 2 : ประเมินผลกระทบของช่องปากต่อคุณภาพชีวิต

- คำถาม 1. นักเรียนรู้สึกว่าคุณมีปัญหาใดของปากและฟันเกิดขึ้นบ้างใน 3 เดือนที่ผ่านมา
2. ปัญหาเหล่านั้นกระทบกระเทือน ชีวิตประจำวันของนักเรียนหรือไม่ ในระดับคะแนนใด

กิจกรรม Performance	ความบ่อย Frequency	ความรุนแรง Severity	สถานะช่อง ปาก Impairments
1. การกินอาหาร (เช่น ข้าว, ไอติม, น้ำหวาน-น้ำเย็น, ถัสดนม)			
2. การพูดได้ตามปกติ ชัดเจน			
3. การทำความสะอาดช่องปาก (เช่น บ้วนปาก, แปรงฟัน)			
4. การพักผ่อน (รวมทั้ง การนอนหลับ)			
5. การรักษาอารมณ์จิตใจให้เป็นปกติ ไม่หงุดหงิด รำคาญง่าย			
6. การยิ้ม, หัวเราะ อดฟันได้โดยไม่อายใคร			
7. การศึกษา (เช่น ไปโรงเรียน, เรียนหนังสือ, ทำการบ้าน)			
8. การติดต่อ, ออกไปพบเจอกับคนอื่นๆ (เช่น ไปเที่ยวกับเพื่อน, ไปบ้านเพื่อน)			

เกณฑ์การให้คะแนน

- **ความรุนแรง (Severity)** ได้แก่ คะแนนความรุนแรงของปัญหาที่เกิดต่อกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบในชีวิตประจำวัน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1	คือ	เล็กน้อย
2	คือ	ปานกลาง
3	คือ	รุนแรง

- **ความบ่อย(Frequency)** ได้แก่ คะแนนความบ่อยปัญหาที่เกิดต่อกิจกรรมที่ได้รับผลกระทบในชีวิตประจำวัน แบ่งเป็น 3 ระดับ ได้แก่

1	คือ	เดือนละ 1- 2 ครั้ง
2	คือ	เดือนละ 3 ครั้งขึ้นไปหรือสัปดาห์ละ 1- 2 ครั้ง
3	คือ	เดือนละ สัปดาห์ละ 3 ครั้งขึ้นไปหรือแทบทุกวัน

วันหากปัญหานั้นไม่ได้เกิดอย่างสม่ำเสมอ

1	คือ	รวม 3 เดือนเกิดปัญหา 1-7 วัน
2	คือ	รวม 3 เดือนเกิดปัญหา 8-15 วัน
3	คือ	รวม 3 เดือนเกิดปัญหา 15 วันหรือมากกว่า

ภาคผนวก ง

ข้อมูลสำหรับผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียน

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง

“ผลกระทบของการเรียงตัวของฟันที่ผิดปกติต่อคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1
อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง”

การเรียงตัวของฟันที่ผิดปกติเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพช่องปากโดยเป็นปัจจัยเอื้อต่อการเกิดโรคฟันผุ และโรคปริทันต์ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญทางทันตสาธารณสุข รวมถึงการจำกัดต่อการทำหน้าที่ตามปกติของอวัยวะที่เกี่ยวข้องกับช่องปาก ตลอดจนมีความสำคัญต่อบุคลิกภาพ ความสวยงามน่าดูอันส่งผลต่อความมั่นใจอันมีผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และการใช้ชีวิตในสังคมได้ตามปกติ และย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความชุกของความผิดปกติของการเรียงฟันและความจำเป็นในการรักษาทันตกรรมจัดฟัน โดยการตรวจสุขภาพช่องปากและการสัมภาษณ์เพื่อประเมินผลกระทบของการเรียงตัวของฟันที่ผิดปกติต่อคุณภาพชีวิต ในเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขของอำเภอแม่ทะ

ในการศึกษานี้ผู้วิจัยจะขอความร่วมมือจากท่านในการ

1. ตรวจสุขภาพช่องปากของบุตรหลานของท่าน/นักเรียนในโรงเรียนของท่าน
2. ทามคำถามเกี่ยวกับปัญหาในการดำเนินชีวิตที่มาจากช่องปากในกิจกรรม 8 อย่าง ได้แก่ การรับประทานอาหาร การพูด การทำความสะอาดช่องปาก การพักผ่อนนอนหลับ การคงสภาพอารมณ์ การยิ้ม การศึกษาและกิจกรรมทางสังคม

ขบวนการเก็บข้อมูลดังกล่าวไม่เก็บค่าใช้จ่าย ไม่มีความเสี่ยงอันตรายใดๆ ไม่มีความเจ็บปวด และใช้เวลาไม่เกิน 30 นาทีต่อคน ท่านหรือบุตรหลานของท่านสามารถถอนตัวจากการวิจัยนี้ได้ตลอดเวลา ทุกท่านที่เข้าร่วมการวิจัยจะได้รับชุดทำความสะอาดช่องปากคนละ 1 ชุด, ได้รับแจ้ง

สภาวะสุขภาพช่องปากของท่าน/บุตรหลาน, ได้รับความแนะนำในการดูแลสุขภาพช่องปากและการส่งต่อไปรับบริการที่เหมาะสม

หากท่านมีปัญหาหรือต้องการข้อมูลเพิ่มเติมใดๆ สามารถติดต่อ ทพญ. มุขธิดา นันติชัย โรงพยาบาลแม่ทะ จังหวัดลำปาง กลุ่มงานการแพทย์ (ทันตสาธารณสุข) โทร 054 289184 ต่อ 125

ด้วยความขอบคุณยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.พัชรารธรรม ศรีศิลป์นันท์

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

(อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

ทพญ. มุขธิดา นันติชัย โรงพยาบาลแม่ทะ จังหวัดลำปาง กลุ่มงานการแพทย์ (ทันตสาธารณสุข)

(ผู้วิจัย : นักศึกษาหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวมุขธิดา นันตชัย
วัน เดือน ปี เกิด	15 พฤษภาคม 2518
ที่อยู่ปัจจุบัน	116 หมู่ 7 ตำบลล้อมแรด อำเภอดำปำ จังหวัดลำปาง
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย ทันตแพทยศาสตรบัณฑิตจาก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	ทันตแพทย์ 4 โรงพยาบาลสบปราบ อำเภอสบปราบ จังหวัดลำปาง
2543 - 2546	
2546 - ปัจจุบัน	ทันตแพทย์ ระดับชำนาญการ งานทันตสาธารณสุข โรงพยาบาลแม่ทะ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

ผลงานวิจัย ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพช่องปากกับความเชื่ออำนาจ
การควบคุมตนด้านสุขภาพในผู้ป่วยเบาหวานรายใหม่ อำเภอ
แม่ทะ จังหวัดลำปาง. วิทยาสารทันตสาธารณสุข 13, 2

(มี.ค. - เม.ย. 2551), 146 - 158